

واکنش‌های حقوقی به حکم دیوان عدالت اداری علیه معاون رئیس‌جمهور

دیوان عدالت اداری حق ورود به انتصابات رئیس‌جمهور را ندارد

گزارش

معاون حقوقی رئیس‌جمهور گفت: اختیار رئیس‌جمهور برای انتصاب معاونان منطبق بر اصول قانون اساسی بوده و مشمول نظارت قضایی و صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.

محمد دهقان در گفت‌وگو با ایرنا با اشاره به حکم اخیر دیوان عدالت اداری در خصوص حکم انتصاب رئیس سازمان اداری و

استخدامی کشور گفت: معاونت حقوقی رئیس‌جمهور در نامه‌ای که خطاب به رئیس محترم قوه قضائیه و رئیس محترم دیوان عدالت اداری نگاشته است، ایراداتی را به حکم اخیر دیوان وارد دانسته و مطابق ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری خواهان تجدید نظر در این رأی شده است.

معاون حقوقی رئیس‌جمهور با بیان اینکه حکم رئیس‌جمهور نه آیین‌نامه و نه بخشنامه است که هیأت عمومی بتواند آن را ابطال

کند، افزود: رئیس‌جمهور بر اساس اختیارات متعددی که در قانون اساسی به وی اعطا شده است می‌تواند هر فردی را چه از داخل و چه از خارج دولت به عنوان معاون خود انتخاب کند. دهقان ادامه داد: براساس اصل ۱۲۴ قانون اساسی «رئیس‌جمهور می‌تواند برای انجام وظایف قانونی خود معاونانی داشته باشد.» و همچنین براساس اصل ۱۲۶ قانون اساسی «رئیس‌جمهور مسئولیت امور برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور را مستقیماً بر

عهده دارد و می‌تواند اداره آنها را به عهده دیگری بگذارد.» وی تصریح کرد: بر فرض هم که استدلال دیوان عدالت اداری در خصوص منع قانونی مأموریت لطیفی از دانشگاه به دولت را بپذیریم دیوان صرفاً می‌تواند در خصوص این مأموریت اعلام نظر کند و براساس قانون، ابطال حکم رئیس‌جمهور از مصادیق صلاحیت‌های دیوان محسوب نمی‌شود. دهقان با اشاره به اینکه موضوع مأموریت اعضای هیأت علمی از

حکم عجیب دیوان عدالت اداری درباره ابطال انتصاب رئیس سازمان اداری و استخدامی از سوی رئیس‌جمهور، با واکنش مسئولان دولت و مجلس مواجه شد

دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی به دولت یک امر عادی و دارای سابقه تاریخی در اغلب دولت‌هاست، ادامه داد: در اصل ۱۴۱ قانون اساسی به صراحت آمده است که سمت‌های آموزشی در دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی از حکم ممنوعیت تصدی دو شغل به صورت همزمان مستثنا است. همچنین هیأت وزیران در مصوبه‌ای، امکان مأموریت اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به دولت را تصویب کرده بود که همین شاکای از مصوبه به دیوان شکایت کرد و هیأت تخصصی دیوان عدالت اداری تصویب مصوبه را در صلاحیت دولت دانست و شکایت را رد کرد ولی پس از چند وقت در رأی اخیر برخلاف رأی مذکور رأی به مغایر قانون بودن مأموریت معاون رئیس‌جمهور صادر کرد.

معاون حقوقی رئیس‌جمهور با بیان اینکه بسیاری از قضات دیوان عدالت اداری و حتی شخص رئیس دیوان با حکم اخیر از منظر حقوقی مخالف هستند، گفت: بر همین اساس معاونت حقوقی رئیس‌جمهور در درخواستی که از رئیس محترم قوه قضائیه داشته است در وهله اول خواهان توقف اجرای این حکم و از سوی دیگر تجدید نظر در آن را مطرح کرده است.

وی در ادامه گفت: باتوجه به اینکه بخشی از مقامات دولتی همچون دولت‌های گذشته از مؤسسات غیردولتی به دولت مأمور شده‌اند و از آنجا که براساس قانون اخیر التصویب دیوان عدالت اداری این حکم به بخشی دیگر از مقامات سیاسی دولت قابل تسری خواهد بود لذا انتظار می‌رود قضات فهمیم و دانشمند دیوان عدالت اداری خود پیشگام اصلاح حکم صادره باشند.

دولت مردمی گرفتار حاشیه نخواهد شد

رئیس سازمان امور اداری و استخدامی کشور هم در واکنش به حکم دیوان عدالت اداری درباره حضور اعضای هیأت علمی در مناصب اجرایی تصریح کرد: دولت مردمی گرفتار حاشیه نخواهد شد. میثم لطیفی در صفحه کاری خود در فضای مجازی نوشت: «اجرای عدالت هزینه دارد. دولت مردمی

گرفتار حاشیه نخواهد شد. قانون فصل الخطاب است. از مسیر قانونی پیگیری می‌کنیم.» علی بهادری جهرمی سخنگوی دولت نیز در واکنش به این حکم گفت: قانون و رویه حقوقی بهره‌گیری از ظرفیت اساتید و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های آزاد و غیردولتی در مناصب اجرایی را مجاز دانسته و رویه همیشگی دستگاه‌های مختلف اجرایی، تقنینی و قضایی بوده است. وی افزود: در همین راستا انتصاب اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های آزاد و غیردولتی بر اساس قانون صورت گرفته و مغایرتی با قوانین و مقررات ندارد.

سخنگوی دولت تأکید کرد: دولت اقدامات حقوقی لازم را از طریق معاونت حقوقی ریاست جمهوری برای اعتراض به رأی اخیر دیوان عدالت اداری و اصلاح آن انجام داده است و منتظر بررسی نهایی از سوی قوه قضائیه هستیم.

عضو هیأت رئیسه مجلس: مبنای حکم دیوان زیر سؤال است

علیرضا سلیمی عضو هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی نیز در گفت‌وگو با فارس با اشاره به ابطال حکم میثم لطیفی رئیس سازمان اداری و استخدامی گفت: مبنای حقوقی این حکم زیر سؤال است زیرا اگر این ابطال حکم به دلیل بحث دو شغله بودن است، بر اساس نص قانون اساسی، سمت‌های آموزشی در دانشگاه‌ها، یعنی اعضای هیأت علمی، از این قاعده مستثنی هستند. نص قانون اساسی این است که داشتن شغل دوم ممنوع است به استثنای سمت‌های آموزشی یعنی این سمت‌ها را مستثنی کرده است. به نظر من دوستان باید یک بار دیگر قانون اساسی را بخوانند.

سلیمی درباره ابهام احتمالی در متن قانون اساسی نیز گفت: ثانیاً آقایان اگر در مورد قانون اساسی سؤالی داشتند، باید از شورای نگهبان می‌پرسیدند زیرا مرجع تفسیر قانون اساسی شورای نگهبان است و نه دیوان عدالت؛ به نظر من آقایان اشتباه کردند و باید هرچه سریع‌تر این اشتباه را جبران کنند.

تسهیل ورود کالاهای ایرانی به بازار آفریقا

سفیر جمهوری اسلامی ایران در کنیا گفت: در این کشور عملکرد موفقیت آمیزی داشتیم و موفق شدیم چهره مثبتی در بازار اقتصادی کنیا ایجاد کنیم.

جعفر برمکی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در کنیا در گفت‌وگو با ایرنا در خصوص اهداف و اهمیت سفر «آیت‌الله ابراهیم رئیسی» رئیس‌جمهور کشورمان به سه کشور آفریقایی کنیا، اوگاندا و زیمبابوه اظهار داشت: تعدد کشورهای آفریقایی منجر به این می‌شود که آنها در حوزه سیاسی و بین‌المللی پتانسیل بالایی داشته باشند و به اصطلاح وزنه‌ای به حساب می‌آیند.

وی با بیان اینکه اکثر کشورهای آفریقایی استقلال خود را حفظ کرده و در تصمیم‌گیری‌ها استقلال عمل دارند، گفت: کشورهای آفریقایی ظرفیت‌های بالایی دارند و توسعه روابط با این کشورها می‌تواند منافع ملی ما را تأمین کند. سفیر جمهوری اسلامی ایران در کنیا تصریح کرد: با توجه به شرایطی که ما در آن قرار داریم

۸۴ درصد نیازهای خود را از بیرون تأمین می‌کنند. برمکی گفت: کشورهای آفریقایی از سال ۲۰۲۰ بین خودشان یک «قرارداد تعرفه ترجیحی» قائل شدند و به دنبال این مسأله هستند که بتوانند خودشان را صنعتی کرده و تولیدات مورد نیاز خود را در داخل آن قاره ایجاد کنند.

وی ادامه داد: طبیعی است که حضور تولید کنندگان ما در دراز مدت در کشورهای آفریقایی می‌تواند به سود ما باشد چرا که اگر ما بتوانیم بخشی از تولید خود را در آفریقا انجام دهیم، براحتمی می‌شود در قالب قرارداد تعرفه ترجیحی که بر اساس معاهده منطقه آزاد درون قاره‌ای آفریقا وجود دارد به «بازار کشورهای آفریقا با تعرفه‌های پایین‌تر» دسترسی پیدا کنیم.

سفیر جمهوری اسلامی ایران در کنیا با اشاره به اینکه «سیاست خارجی دولت سیزدهم» برای آفریقا جایگاه مناسبی را در نظر گرفته است تصریح کرد: ما نیاز داریم که ۱۶ درصد تجارت کل قاره آفریقا بین آن کشورها صورت می‌گیرد و

برمکی بیان داشت: در وهله اول باید رفت و آمدهای سیاسی میان دو طرف افزایش پیدا کند و تسهیلات بیشتری برای تبادلات تجاری با کشورهای آفریقایی فراهم شود تا ان شاءالله بتوانیم این مسیر را برای بخش خصوصی هموار کنیم تا بتوانند نقش بیشتر و پررنگ‌تری را در بازار کشورهای آفریقایی داشته باشند.

وی در خصوص نحوه تعامل و ارتباط برخی بازیگران منطقه‌ای با کشورهای آفریقایی و قیاس آن با روابط ایران با آفریقا هم گفت: در خصوص برخی کشورهای منطقه و ارتباط آنها با آفریقا به طور مثال شما ببینید، رژیم صهیونیستی بیشتر در حوزه امنیتی با کشورهای آفریقایی ارتباط دارد و گاهی هم در حوزه‌های کشاورزی و پزشکی همکاری‌هایی را با این کشورها انجام می‌دهد.

سفیر جمهوری اسلامی ایران در کنیا افزود: در سوی دیگر ترکیه امکانات زیادی را در آفریقا به کار گرفته است، دولت ترکیه در ۱۰ سال گذشته سطح روابط و همکاری‌های خود را با کشورهای آفریقایی بسیار

افزایش داده به نحوی که «پروازهای ترکیش ایر» به کشورهای آفریقایی افزایش قابل توجهی داشته است. برمکی تصریح کرد: در حالی که از باب مقایسه با سطح روابط ایران با کشورهای آفریقایی ما هیچ «پرواز مستقیمی» به کشورهای آفریقایی نداریم. وی عنوان داشت: اگر هم امکاناتی برای ما فراهم شود شرکت‌ها و بخش خصوصی ما یا ظرفیت آن را ندارند یا تمایلی برای ورود به

بازارهای آفریقایی ندارند. سفیر جمهوری اسلامی ایران در کنیا یادآور شد: ما نیاز به توجه بیشتر به حوزه کشورهای آفریقایی داریم، باید امکانات خود را افزایش دهیم و ببینیم مشکلاتی را که ما در ارتباط با کشورهای آفریقایی داریم برخی از کشورهای منطقه از جمله ترکیه یا حتی رژیم صهیونیستی با کشورهای آفریقایی ندارند، بنابراین آنها بسیار راحت‌تر و گسترده‌تر از ما می‌توانند با آفریقا ارتباط برقرار

کنند. برمکی در پایان خاطرنشان کرد: ما در کنیا طی سه سال گذشته عملکرد موفقیت آمیزی داشتیم و موفق شدیم چهره مثبتی در بازار اقتصادی کنیا ایجاد کنیم و این چهره را با حضور مستمر و حساب شده بخش خصوصی حفظ و این مسیر را ادامه دهیم.